

Dårlig info om helse

Mange innvandrere får dårlig informasjon om sin helse fordi helsevesenet ikke tar språkproblemene på alvor. Fylkeslegen tror enkelte sykehus sparer penger på å ha få tolker.

WASIM K. RIAZ

Oppdatert: 09.05.2006

Innvandrerkvinnen kom til sykehuset i forbindelse med svangerskapskontroll, og lurte på om hun kunne få noen brosjyrer på sitt morsmål. Da fikk hun en brosjyre på norsk, og beskjed om at barna eller ektemannen kunne oversette den. Et afrikansk par tok i fjor kontakt med organisasjonen African Youth for å fortelle at de hadde mistet sitt barn under svangerskapet. Paret snakker dårlig norsk, og mener at de mistet barnet fordi de ikke fikk informasjon fra helsepersonell på et forståelig språk.

Organisasjon mot offentlig diskriminering (OMOD) har flere eksempler på innvandrernes møte med det norske helsevesenet, og har konkludert med at mange pasienter ikke får den hjelpen de trenger fordi de sliter med språket.

Krav på tolk

- Lovverket sier at pasientene skal få god nok informasjon om sin sykdom, og skal ha muligheten til å fortelle legen om sykdommen. Likevel er det mange som ikke får tolk selv om de har behov for det, sier Akhenaton Oddvar de Leon, leder i OMOD.

Fylkeslegen i Oslo og Akershus, Petter Schou, har selv sett på eksempler der innvandrernes ikke har fått godt nok helsetilbud på grunn av mangel på tolker

- Folk som ikke snakker godt nok norsk, har krav på tolk. Man har både rett til å bli informert om sin helsesituasjon, og rett til å uttale seg om sin behandling, sier Schou.

Bagateller

Schou tror at det er økonomiske og praktiske hensyn som gjør at enkelte sykehus og helseinstanser dropper tolk selv om det er behov for det.

- Det er tungvint, upraktisk og koster penger å hyre inn tolker. Jeg ser ikke bort ifra at det er mørketall her, men det er ikke alltid enkelt å skaffe tolk. Stovner legesenter har pasienter som til sammen snakker 83 språk, så det kan være en utfordring. Derfor skal man ha en viss forståelse for at man ikke skal ha tolk for bagateller, men det er viktig i de tilfeller der det er snakk om pasientenes rettigheter, sier Schou.

Fylkeslegen understreker at de som ikke får god nok hjelp, kan klage til helseinstitusjonene eller til pasientombudene. Vil man videre med saken, kan man ta kontakt med Fylkeslegen.

Også Helse- og sosialombudet i Oslo har sett på noen saker der mangelfull språkforståelse har skapt problemer for pasientene.

- Disse eksemplene er fra 2003, men illustrerer viktigheten av at informasjon til pasienten tilpasses den enkeltes evne til å motta og forstå informasjonen. Pasienter som har behov for tolk, har krav på dette, stadfester Siri Strømsmo, førstekonsulent hos ombudet.

Fakta

FJERNET EGGSTOKK

En kvinne skulle fjerne en cyste på en av eggstokkene, men under inngrepet ble eggstokken og egglederen også fjernet, da dette ble ansett å være det beste for pasienten.

Ifølge sykehuset ble pasienten på forhånd informert om inngrepets art, og om at det kunne bli aktuelt å fjerne den ene eggstokken.

Først to måneder etter operasjonen forsto kvinnen hva som hadde skjedd.

Etter å ha forelagt saken for sykehuset, oversendte Helseombudet saken til Helsetilsynet i fylket.

Tilsynet konkluderte med at sykehuset hadde brutt spesialisthelsetjenesteloven § 3-11, og sykehuset ble bedt om å gjennomgå sine rutiner for å sikre at fremmedspråklige pasienter gis tilstrekkelig informasjon.

Kilde: Helse- og sosialombudet

KLAGET PÅ INFO

Klienten henvendte seg til Helseombudet i Oslo, og ba om bistand til å klage over at han ikke hadde mottatt tilstrekkelig informasjon om en operasjon, fordi han ikke behersker norsk og engelsk.

Overlegen ved sykehuset oppfatter det slik at pasienten hadde skjønnet det som ble sagt.

Ifølge ombudet er det uinteressant at helsepersonell mener klienten skjønner godt nok engelsk/norsk, når klienten selv uttrykker at han ikke gjør det.

I de tilfeller der pasienten er minoritetsspråklig og det er avgjørende at pasienten skjønner innholdet i informasjonen, burde sykehuset rutinemessig tilby tolk.

Kilde: Helse- og sosialombudet

Tips oss:

SMS - 1989 'op' Tlf 22 86 30 00

E-post: aften@aftenposten.no

 [Tips en venn](#) [Skriv ut](#)